

Automaattilypsytiloja on Suomessa yli kaksisataa

Vuoden 2006 lopussa Pohjoismaissa oli automaattilypsytiloja yhteensä 1332. Maakohtaiset tiedot näkyvät oheisessa NMSM:n kokoamassa taulukossa. Ilmeisesti Pohjoismaissa automaattilypsy yleistyy ripeimmin koko maailmassa. Suomessa AMS:n suhteellinen osuus uusista pihatton lypsyrjestelmistä on arviolta noin puolet. Ensimmäiset lypsyrbotit otettiin Suomessa käyttöön vuoden 2000 lopulla.

31.12.06 (NMSM)	Suomi	Islanti	Norja	Tanska	Ruotsi	Yhteensä
Tiloja	216	61	195	483	377	1332
Lypsypaikkoja	254	67	201	1019	544	2085
Arvioitu AMS-maidon osuus	4,8	15,4	4,4	10,0	8,1	

Kannattavuus

Automaattilypsy on sijoitus ennen kaikkea tuottajan omaan hyvinvointiin ja se tekeekin siitä niin houkuttelevan vaihtoehdon, erittäin ymmärrettävistä syistä. Robotilla tulee olla lypsettävänä riittävästi nopealypsyisiä, aktiivisia ja utararakenteeltaan hyviä lehmiä. Järjestelmän säännöllinen seuranta ja erityisesti ruokinnan hallinta ovat avaintekijöitä pyrittäessä tuottamaan mahdollisimman paljon hyvälaatuista maitoa.

Maidon laatu suomalaisilla tiloilla

(Lähde: Maitohygienialiitto, http://www.maitohygienialiitto.fi/maidon_laatu_autom_03.html)

Vuosi 2006	Solukeskiarvo	Bakteerikeskiarvo
AMS tilat (99 tilaa)	177 000/ml	8700 pmy/ml
Isot tilat (yli 45 lehmää)	147 000/ml	5000 pmy/ml
Kaikki tilat	130 000/ml	5700 pmy/ml

Maidon itiöpitoisuudesta, jäätympisteestä ja muokkautumisesta ei ole olemassa julkisia yhteenvedoja. Jäätympiste ja muokkautuminen eivät juurikaan ole olleet ongelmana, mutta itiöpitoisuudessa on ollut toivomisen varaa. Ongelmia on toki ollut perinteisenkin lypsyttiloilla. Lehmien puhtauteen ja vedinpesun onnistumiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Laitteet

Lypsyrobottien kehitystyö jatkuu. Etenkin muuttuneen maidon havaitsemismenetelmien suhteen on tapahtunut kehitystä. Verisen maidon erottelukyky uusissa laitteissa on ilmeisesti riittävä. Solupitoisen tai rakenteeltaan muuttuneen maidon havaitsemislaitteita on tullut markkinoille. Niiden toiminnasta ei kuitenkaan ole saatavilla puolueetonta tietoa. Olisi toivottavaa, että laitevalmistajat testauttaisivat laitteensa, jolloin heillä olisi esittää ostajalle puolueetonta tietoa myymänsä laitteen ominaisuuksista. Testaus on mahdollista esim. Tanskassa. Kansainvälinen ISO-standardi 20966 määrittää automaattiselle lypsylaitteistolle asetettavat vaatimukset. Standardi valmistui tämän vuoden alussa ja se käännetään suomeksi tämän vuoden aikana.

Käyttäjän taidot ratkaisevat

Robotti on kuitenkin vain osa automaattista lypsyttiloa. Tärkein osa on edelleen käyttäjän vastuulla eli koko järjestelmän valvonta ja ohjaus. Siksi automaattilypsyttilon käyttäjällä pitää olla mielenkiintoa lehmiä ja maidontuotantoa kohtaan. Ilman hyvää motivaatiota automaattilypsyttilo ei onnistu.

Aiotko hankkia lypsyrobotin?

Jos aikomuksesi on hankkia lypsyrobotti, kannattaa tutustua Maitohygienialiiton internet-sivuilla (<http://www.maitohygienialiitto.fi>) juuri valmistuneeseen oppaaseen ”Hyvät toimintatavat automaattilypsyttilo – Hygieniaohjeet 2007”. Näiltä sivuilta pääset tutustumaan myös alkutuotantoasetukseen, jossa on automaattilypsyttilo liittyviä vaatimuksia. Ennen laitteen hankintaa tuottajan on hyvä olla yhteydessä meijeriin tai osuuskuntaan 6 kk ennen aiottua käyttöönottoa. Maidon jäähdytys, näytteenotto ja neuvonta-asiat saattavat kiinnostaa myös maidon ostajaa.